

Omarm onzekerheid!

Technici van de toekomst:
onvoorstelbaar adaptief in een onvoorspelbare wereld

Het vermogen van studenten en medewerkers om adaptief mee te bewegen met nieuwe ontwikkelingen is volgens technische bedrijven prioriteit nummer één. Adaptiviteit is een veelzijdig concept:

Een voorwaarde is routine expertise: op accurate en efficiënte wijze presteren op domeinrelevante en bekende taken.

Daarnaast is sterke meta-cognitie belangrijk: in staat zijn een stap terug te doen, **flexibel** een aanpak te kiezen in niet standaard situaties en daarvan leren.

Deze eigenschappen uiten zich in gedrag: **pro-actief** probleemoplossend vermogen door oplossingen te bedenken en door te voeren.

Om adaptief vermogen te stimuleren kunnen binnen vier categorieën initiatieven genomen worden:

Persoon

Geef de mogelijkheid om inhoudelijke vakkennis te vergroten d.m.v. inhoudelijke uitdaging in dagelijks werk.

Geef uitdagingen en de tijd om deze uit te rafelen in dagelijkse werkzaamheden.

Groep & Organisatie

Spreek support en ondersteuning uit en beloon, als management, de inbreng van medewerkers.

Geef de ruimte om mee te denken en beslissen, ondersteun die met doorzettingsvermogen.

Leren en ontwikkelen

Begeleid het leren omgaan met tegengestelde belangen, kritische dialoog en kritisch reflecteren op eigen emoties.

Geef trainingen waarbinnen gevraagd wordt de standaard werkwijze te hanteren die resulteert in fouten en reflecteer.

Taak

Ontwerp taken die zich niet in 1 oplossing laten vangen, kies voor opdrachten met veranderende inhoud en deadlines.

Bouw gedoseerde onrust in, onvoorspelbaarheid zou een standaard eigenschap moeten zijn van een set taken.

Luister ook naar onze **podcast** over adaptief vermogen via spotify of apple music onder de titel: 'Een kwartier praktijkgericht onderzoek'.

Adviezen voor het onderwijs:

Ontwerp taken waarbij multidisciplinaire samenwerking noodzakelijk is.

Geef studenten de verantwoordelijkheid voor het plannen en uitvoeren van complexe projecten waarbinnen ze geconfronteerd worden met onzekerheid en tegenstrijdigheden.

Bied coaching op het gebied van reflectie, formuleren van doelen en omgaan met onvoorziene omstandigheden.

Maak gemaakte fouten inzichtelijk aan de hand van concrete voorbeelden en reflecteer kritisch.

Adviezen voor bedrijven:

Ontwerp groeibanen: dwing medewerkers tot ontwikkeling, geef ze de ruimte om vakkennis te verdiepen, verleg grenzen, stimuleer medewerkers om zichzelf kwetsbaar op te stellen. Zet vakmensen, ook van andere organisaties, bij elkaar en laat ze samenwerken.

Confronteer medewerkers met relevante omgevings-ontwikkelingen in hun dagelijkse werk door feedback van- en contact met klanten en leveranciers in te bouwen.

Plaats medewerkers regelmatig in nieuwe teamsamenstellingen met klanten erbij. Bied korte, concrete leerervaringen waarbij medewerkers uitgedaagd worden om zelf te experimenteren met oplossingen voor nieuwe problemen.

Zorg voor inbedding van taakvariëteit en autonomie; laat medewerkers bestaande methodes op nieuwe situaties toepassen en geef ze de ruimte om nieuwe methodes te bedenken.

Tijd voor het prioriteren van adaptiviteit!

Veel medewerkers en managers geven aan een baan te hebben waar geen extra scholing of snel veranderende skills voor nodig zijn (SCP, 2019; Cedefop, 2020) en onderwijs moet passen binnen vooraf gedefinieerde beoordelingscriteria. Adaptief vermogen wordt dus gestimuleerd binnen de veilige kaders.

Tijd voor de volgende stap! DURF medewerkers en studenten te leren omgaan met het onverwachte, gooi het roer op onverwachte momenten helemaal om, laat ze op het randje van hun kunnen presteren, alleen dan zal er echt adaptief vermogen ontstaan.

Bronnen:

Sociaal Cultureel Planbureau (2019). Grenzen aan een leven lang leren. Den Haag: SCP
Cedefop (2020): Empowering adults through upskilling and reskilling pathways.
www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3081

Deze factsheet is een opbrengst vanuit het project 'Adaptiviteit in techniekonderwijs'. In dit project werd samengewerkt met onderzoekers van Hogeschool Saxion en Universiteit Twente.

TECH
YOUR
FUTURE

Centre of Expertise TechniekOnderwijs